

GAZETĂ TRANSILVANIEI.

Gazetă ese de 2 ori: Mercurea și Duminecă, Foi'a, cindu condeu ajutoriale. — Pretiul: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu său 2 1/3 galbini monsunatioră.

Anul XXXV.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenți. — Pentru serie 6 cr. Taxă timbrată a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 2.

Brasovu 17|5 Ianuarie

1872.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.
Transilvania.

Prestimate Domnule!

Nu -ti asiu scrie acuma, pentruca nu am nimic nou de a-ti scrie, déca nu asiu ave se -ti trimitu banii de prenumeratiune la Gazeta pe sem. I 1872, — si trimitendu-ti acesti 5 fl. v. a. asiu fi potutu inchia scrisoarea, déca nu amu fi ajunsu catra finea anului, si cu ocaziunea acesta nu s'ar afia ómeni, cari se cante: Marire intre cei de susu etc.*), cantecu de lauda si bucuria, atunci, candu dupa atatea si astfelui de ajunsuri, ce ne au coplestu in decurgerea anului, se mai adaugara catra finea acelui si organisarea justitiei si a municipalor, care dupa resultate produse pentru toti romanii binesimtitori trebaie se fia causa numai de intristare si desperare, ér' nici decatu de bucuria si triumfu!

A dice, ca voiesci binele cuiva, si apoi a salta de bucuria, cindu vedi, ca sufere daune, — ce insemméza? Au nu au fostu daunóse pentru romani organisarile municipalor si a justitiei? In comitate cu poporatiune mai numai romana amplioatii dela justitia — denumiti — si cei dela municipia — alesi — suntu mai totu de alta limba, romanii numai că de leacu, pre aiurea nici de leacu nu — si ast'a e imbucuratoriu pentru unii romani (?), cari fericirea patriei nu o cauta in multumirea popórelor, — nu in direptate —, ci in victoria gubernului! (Nr. 24 „Patri'a“ !)

Multi ani nefericiti au trecutu preste capetele sermanilor romani, seclii de ani au trecutu preste natiunea romana totu atatu de nefericiti, mai nefericitu anu inse, că estu ce decurge acum dór' nu a mai fostu — nu, ca cu finea celorulalti ani ne mai remanea celu pucinu sperant'a de unu anu mai fericitu; in estu anu ni s'a curmatu si acest'a sperantia, — celu pucinu pentru celu mai de aprope tempu. Cine nu crede, se cugete mai seriosu la cele ce s'a intemplatu cu organisarea municipalor si a judecatorielor de I-a instantia —; apoi la proiectulu de lege pentru modificarea legei electorali! Transilvania se aléga deputati la diet'a din Pest'a, — totu dupa legea cea feudală! 1,000.000 de locitorii representati prin vr'o 6- si 200.000 de locitorii prin 22 de representanti etc. — numai că se nu fia romani pre multi alesi; — că si cindu romanii nu ar' fi cetatiani că altii! — Ce simtieminte trebuie se lu cuprinda pre unu romanu adeveratu, cindu — inchinandu-si socotél'a cu finea anului —, cugeta seriosu la aceste evenimente!! — De siguru, ca nu i va veni se cante: „Marire intru cei de susu“ etc., cum ei vini „Patriei“. — In politica reu, de totu reu, — eschisi mai de totu dela influentia in afacerile publice ale tierei si ale municipalor! — Se mai adaugu apoi neintielegera, neincredere, ur'a, invidia si alte cate rele, vitiuri, intre noi: — apoi se nu ti se rumpa anim'a, se nu desperedi, se nu te temi de una prepastia si mai mare ce pote se ne ajunga in anulu venitoriu! — Singuru douse evenimente s'a aratatu in anulu trecutu, cari puteau se ne faca se mai scuturamu grigile cele torturatòria si se su-

ridemu unui venitoriu mai fericie. Unulu pentru beseric'a rom. unita si altulu pentru imbunatatirea starei materiale a poporului impilatu!

Conferenti'a dela Alb'a Iulia si fondarea institutului „Albina“ déra ar'a si invidia, ce róde la medu'a natiunei nóstre — si aici a trebuitu se ne amarésca sufletulu si ne periclitese resultatele sperate! Colo nisce ómeni, condusi — nu de patriotismu adeveratu, ci — de ura si ambitiuni personali, s'a adoperatu a debilita valórea actului inscenat singuru si singuru numai in interesul adeveratu alu besericiei — pentru ce? Pentru ca ei vreau se tréca de singuri vighiatori si operatori ai intereselor nóstre nationali si asia totu, ce vine dela altii fara concesiunea loru, trebuie suspicionatu si calumniatu. — Acesti ómeni, cari se adopera a derima totu, ce se straduescu altii a cladi, nu suntu in stare a arata, ca baremu cu o caramida au inaintat redicarea edificiului fericirei nationale! Ici — la Albina — li a succesu lupilor imbracati in pele de mielu — cari cauta se devóre totu ce tinde la consolidarea intereselor nóstre nationali — a abate pre cei mai buni patrioti (olim) dela sprijinirea acelui institutu! Dta sci, ca Brasovulu si Sibiu a datu dosulu.

Asia stamu cu finea anului 1871! Déca a potutu dice Deák catra deputatiunea gratulatória la anulu nou, ca anulu decursu a fostu nefericitu, si i a urat unu anu mai fericitu! apoi ce trebuie se dicemu noi? Ce? — Eca ce! Se péra discordia dintre noi, se se stinga că fumulu ur'a, invidia, ambitiunile personali, patriotismul falsu; se ne dè Ddieu mai multi barbati devotati intereselor nóstre nationali si confesionali, insestrati cu experientia, tactu si inteleptiune etc.; mai multi faptuitori si mai pucini scriitori, mai pucini publicisti eminenti martiri etc., cari cu cea mai buna intentiune, ce potu se o aiba, — prin manierele loru prin modulu de a injura, improsca si a combatte totu, ce loru nu li se pare etc. in locu de a ajuta, numai pericolitza causele nationali. — Se ajute Ddieu a se stabili intre noi concordia adeverata: apoi atunci, dér' numai atunci vomu poté salutá anulu nou cu: Anu nou mai fericitu! Vedi preastimate Domnule! unde amu ajunsu! Era se se innadusia in mene aceste simtieminte, déca nu trebuie se prenumeru la Gazeta. — Acuma mi e mai usior; mi amu descarcatu anim'a si m'amusu si venitoriu prin alte midiulóce, pe alte cali, ca ci mai stau deschise in tiéra nostra destule, oneste si onorifice, fara că cineva se fia necesitat a se caciulí pe la toti ciocoi, fara a trebui că se astepete 1-a fiacare lune mai cu doru decatu diu'a Pasciloru.

S'a observatu in acésta fóia la una alta oca-siune, ca romanii trecuti prin scóle suntu datori a sierbi patriei si natiunei loru, si ca regimulu este obligat a i aplica; cu tóte acestea simtimu suprem'a necesitate de a ne inmultí pre catu numai se pote ómenii, cari se nu fia necesitati a intra in functiuni din respecte materiali. Nici se se tréca cu vederea una impregiurare de momentu vitale. Nu numai comunele mai pucinu populate, ci multe mari de cate 200—500 de famili si lipsite cu totulu de intelligentia superiore. Tocma acuma sasii -si batu capulu, cum se faca, că celu pucinu notarii dela comunele sasesci se fia de aici inainte toti juristi absoluti. Acesta necesitate este aproape de

ci si de inaintea ciocoilor la tóte ocaziunile, le au facutu intru tóte pe vóia, au fostu activi vai de capulu loru, că nesce camile incarcate cu povara pentru a caletori la Mecca, éra in ajunulu alegerilor cativa romani fruntasi, tienendu conferentie secrete cu boierii maghiari si cu ciocoi loru au stabilitu una lista de candidati, dupa care era se se aléga 1/2 romani si 1/2 maghiari. Destula umilire si a-cesta, pentruca comitatul Hunedórei este locuit de 188 (una suta optudieci si optu) mii de romani si numai de vreo 7, di siepte mii de maghiari si a-cesta parte mare corcituri si renegati, din care causa acestu comitatul cu vecinulu seu Zarandu se si pote considera că districtu curat romanescu. Cu tóte aceste, candu la frangerea panei, **romanii au fostu pacaliti cu rara perfidia**, ca-ci in locu de 1/2 s'a alesu numai 4, di: patru romani, éra celorulalti li s'a datu cu pitorulu, intocma cum s'a datu si celoru din comitatul Albei superiore.

Nu care cumva se alunece lectorii nostri a crede, ca noi amu reproduce aceste sciri dnpa „Albina“, cu nu sciu ce dorere de anima. Departe se fia dela noi asemenea aberatiune de mente. Din contra, multiamumu alegatorilor unguri din acel comitat, ca s'an folositu de ne mai auditele favori date loru de legea venita dela Pest'a, si au aruncat pe atati amplioati vechi si intre aceia multi buni, in capu de érna, afara pe strate.

Séu te porta cum vorbesci.

Séu vorbesce cum ti-e portulu.

Ciocoi inse nu cunoscu acésta morala, ci ei una dicu si alt'a facu, séu — un'a facu si alt'a dicu.

Éra romaniloru din acel comitat acum le a remas tempu de ajunsu spre a se vaiera, ca „n'au avut mentea cea din urma a romanului“, pe care -si o ceru de ecs. sasii pentru sinesi.

Éca unde duce politic'a de oportunitate, politic'a siovaitória, siederea pe douse scaune, intre douse luntrii, cochetari'a cindu cu nemtiulu, cindu cu ungrul, cindu cu una, cindu cu alta partita. Tocma si corespondentele „Albini“ recunosc, ca romanii au remas tempu de douse scaune cadiuti la pamant.

Nu face nimicu; romanii cati invetia carte, se faca că cei cari nu invetia, se dè din mani si pitorile, adoperanduse a-si asecura midiulócele vietile si venitoriu prin alte midiulóce, pe alte cali, ca ci mai stau deschise in tiéra nostra destule, oneste si onorifice, fara că cineva se fia necesitat a se caciulí pe la toti ciocoi, fara a trebui că se astepete 1-a fiacare lune mai cu doru decatu diu'a Pasciloru.

S'a observatu in acésta fóia la una alta oca-siune, ca romanii trecuti prin scóle suntu datori a sierbi patriei si natiunei loru, si ca regimulu este obligat a i aplica; cu tóte acestea simtimu suprem'a necesitate de a ne inmultí pre catu numai se pote ómenii, cari se nu fia necesitati a intra in functiuni din respecte materiali. Nici se se tréca cu vederea una impregiurare de momentu vitale. Nu numai comunele mai pucinu populate, ci multe mari de cate 200—500 de famili si lipsite cu totulu de intelligentia superiore. Tocma acuma sasii -si batu capulu, cum se faca, că celu pucinu notarii dela comunele sasesci se fia de aici inainte toti juristi absoluti. Acesta necesitate este aproape de

*) Vedi Nr. 24 din „Patri'a“.

mentea omului. Înca pueini ani, și notari esităbă din scările elementare său, și gimnasiile nu voru fi suferiti nici, era cei cări se voru aplica pe venitoriu, voru fi, de cărui nu tocmai pe viația, de sigură înse pe langa condițiuni acceptabile. Cau-tătă la notarii sasești, ca multi din ei nu schimbă nici cu președintii dela tribunale, fară că se fia nisce impilatori. Nevoile locuitorilor suntu leg-ionu, calamitati cu redicăt'a, procese diverse, după casuri de mōrte, impartiri de ereditati, asupriri la contributiuni, la recrutatiune, la espropriari pe unde trecu calile ferate si alte casuri nenumerate. Cine se dă poporului unu consiliu bunu, cine se lu reprezente cu pricepere si prudentia? Preutii nu prea suntu juristi. Se nu aiba comunele nici marcaru cate unu singuru individu cunoscatoriu de drepturi? Dupa noi, astădi una mīie de juristi nu ar' fi prea multi pentru poporul nostru. Se desbracamu prejudeciele si superstițiunile sociali; nici unu jurist se nu -si tienă nasulu prea susu facia cu poporul, ca cu asemenea portare perde elu, si poporul inca nu castiga nimicu. Comitatul Hunedoarei este unulu din cele mai reu tractate si batjocurite. Speram in se, ca intelligent'a sa romanescă va sci de aici inainte a se emancipa pe sine si pe poporu de impilarile ciocoilor. —

Relatiunea

vice-capitanului districtului Fagarasului Ioane Germ. Codru-Dragusianu, perlesa in siedint'a comisiunei municipale restauratoră in 28 Dec. 1871.

Ilustrisime domnule capitane supremu!

Onorabila comisiunea municipale districtuale!

Nascutu fiu alu districtului acestui'a, după catingarea cunoscintelor elementare in scăola, pri-begindu 13 ani de dile, mai alesu in partie civilișate ale contenintelui europeanu, la 27 Oct. 1848 me reintorsei din strainatate in patria si a dōu'a di, chiar la 28 ale aceleiasi luna prin una adunare generale a districtului fui alesu si chiamatu a ecsercită functiune publica administrativa la conce-tatianii mei, locuitorii acestui nobile districtu, intr'o sfera inferioare, care o si acceptai incependum servi-tiulu cu 1-a Ianuariu 1849.

Urmandu schimbari si prefaceri politice in cursu tempului, la anulu 1850 mi se concrediu din partea regimului asemenea functiune totu in cuprin-sulu acestui districtu, pana la 1-a Novembre 1854 candu in urm'a unei nouă organisari fui stramutat in vecinetea la Cinculu mare, unde proovedui oficiul de adjunctu pretoriale aprōpe 7 ani de dile, era in anulu 1861 restauranduse constitutiunea tie-rei si prin urmare si districtulu acest'a in esten-siunea sa anteriore, revenii a casa, si de nouu mi se incrediu prin comitetulu representativ districtuale de atunci functiune analoga, pana ce in 27 Augustu 1861 fui decretat in postulu de vice-capitanu districtuale, care sub tōte vicisitudinile tempului le amu ocupat pana astădi, asia déra in cursu de 10 ani si patru luni de dile inchiajate.

Rogu onor. comisiunea municipale se nu -mi ieia in nume de reu acestu scurtu preludiu, si gratiou se -mi concéda a i face una fōrte scurta schi-tia despre starea de astădi a districtului, candu elu amesuratou nouei legi municipiale are se intre in unu nouu stadiu, si e in ajunulu inauguratei consti-tutionalei selfguvernémentu municipiale.

Credu, ca va fi binevenita acest'a relatiune mai alesu onoratilor domni representanti, cari numai astădi intra in ecserciitu drepturilor sale si după cele premerse, me simtu nu numai competinte, ci si indetoratu a o face cu acēsta ocasiune solemne.

Districtulu Fagarasului asia, cum constituiesc elu astădi municipiu nostru, e compus din 4 parti distincte după starea loru istorica si adica:

I. Vechiulu districtu alu tieiei Fagarasului (după estinderea urbei fagarasiane) custatoriu din 64 de comunitati, asia numit'a „Tiéra Oltului“, cari formau 5 tracte politice si purure au fostu ad-ministrat de 5 judeci procesuali in I-a si de ofi-ciulatulu districtuale in II-a instantia pana la anulu 1848 si respective 1850, candu se desorganisă ab-solutistică.

II. Din unele din aceste comunitati intrege si din unele parti ale acelorasi, cari aprōpe de unu seculu, pana in Maiu 1851, au fostu subtrase ad-ministratiunei provinciali si incorporate in institutul militari de fruntaria, formandu 6 companie si diu-mitate de pedestri ai regimentului I romanu, si una

aripa de calari a regimentului de usari siculici de fruntaria, ce s'a administrat prin oficiarii c. r. pana la abolirea estui institutu in tiér'a nōstra.

III. Din tractulu branianu se forméza una parte a scaunului Branului, óre-candu atenintia a fundului regescu, cunoscetu sub numire de dominiulu Branului luatu in administratiunea acestui district dela districtul Brasovului in primavera anului 1863 si custatoriu din 14 localitati, formandu numai 4 comuni politice, adica 3 simple si una colectiva, cari mai inainte inca era administrat de unu inspectore tractuale.

IV. Din comunitatea Kertz, ce au fostu de-pendentia a fundului regescu, facundu parte din dominiulu asia disu alu celor VII judecie, luata in administratiunea districtului in tomn'a anului 1863 dela scaunul Sibiului, unde apartienea.

Teritoriul districtului amesuratul datelor geo-metrica catastrali are estensiune de 393.110 juguri 1265 de stanjini, său $39\frac{1}{3}$ de miliarie geografice patrate, din care pamantu productivu 379.261 ju-guri 698 stanjini si neproductivu 13.849 juguri 567 stanjini.

Numerul localitatilor catastrali său nominali este 81, formandu 71 de comunitati politice, din cari 70 simple si una colectiva, adica cea din urma a Branului, preste totu comunitati rurali.

Poporatiunea districtuale după ultim'a catagra-fia din 31 Decembre 1869 cesta preste totu din 82.865 de suflete, din cari 78.138 presenti si 4727 absinti: ea forméza 18.661 de familie si locuiesc in 16.886 edificie.

Acesta poporatiune după starea civile a ei e fōrte clasificata, anume in nobili, libertini si dieleri, era după reminiscintia in boiari scutiti, nobili con-trubinti, fosti granitari calari si pedestri, apoi fosti iobagi, inquilini si multe alte condițiuni, adese de tōte aceste specie adunata in una si aceeasi co-munitate.

Altmintre locuitorii se subimparta după starea loru in urmatōriile grupe, si adica:

Preuti	135.
Inventiatori	77.
Proprietari	15.303.
Servi si diuari	10.683.
Meseriasi diversi	652.

Éra după relegiune in:
greco-orientali 53.337
greco-catolici 22.007
augustani 1.563
elveti 121
sociniani 97
israeliti . . . . 310 individi.

In totu districtulu se afla 71 de oficie comu-nali, fiacare cu primariu si colectantele de con-tributiune propriu.

Din aceste oficie 5 sustienu notari proprii, era 66 de oficie se servescu cu 20 de notari co-munali circulari, cari după starea de acum au sa-larie dela 200 pana la 400 fl. v. a. si le tragu directe dela comunitatile respective, cea mai mare parte fōrte iregulariu, incatul după experientia nu suntu in stare de a-si provede oficiele cum se recere.

De observat este, cumca oficiulatulu distric-tuale, alu carui directore amu fostu in cursu de 10 ani si 4 luni, inca in anulu 1862 au introdusu pentru comunitatile districtului ratiucinie alodiale după norm'a prescrisa si usitata in fundulu regescu transilvanu si ca, anume dela anulu 1866 încōce, de si nu ecstă esactoratu districtuale, acele ratiu-cinie s'a luatu de revisiune regulat si asupra-le s'a stradatu dificultari, apoi in urm'a deslucirilor reperte regulate, asia incatul acum, după ce fū sistematizat si postulu de esactore districtuale, cea mai mare parte din comunitati este in stare de a pre-sentă la finea fiacarui anu ratiucinu corespondie-toriu reguleloru de contabilitate, unu lucru ce nu credu se ecstă in alte comitate transilvane.

Totu asia s'a adoperat oficiulatulu distric-tuale a introduce inca in anulu 1865 fonduri pau-periali locali in tōte comunile, au curatul si curéza in continuu pana astădi de regulat'a loru admini-strare si contabilitate, ca se incaminéze poporatiu-ne spre interesare de institutiuni publice comunali si se o destepete spre economia rationale.

La anulu 1866 s'a elaborat in sensulu nor-melor ce custă unu statutu comunale generale sub numire de „Directive pentru organizarea a comunitatilor districtului Fagarasului lui“, care s'a supusu ratificarei inaltului mini-steriu regiu ungaricu de interne si, după inalt'a aplacidare, acelu statutu s'a pus in vigore, si a servitul dreptu legu comunale pana astădi, incatul de nu tōte, mare parte din comunitatile nōstre prin ecserciitu representatiunei comunali conformu ace-

lui statutu si facia cu legea comunale dietale, ce va intră curendu in valore, se voru sc̄i orientă in nouă institutiune si voru pasi pre propriele ptiōre, ce nu se pōte afirmă de alte comuni comitatense.

In anulu 1868 totu in interesulu publicu di-strictuale s'a organisatu institutul notariatelor, si de că pana acum nu s'a potutu ajunge la unu ce perfectu, éca acum legea nouă comunale vine in ajutoriu spre perfectionarea si completarea lucrului inceputu.

In acelasi anu 1868 s'a instituitu prin con-clucrarea oficiulatului si anume din initiativ'a sa, fonduri scolastice confesionali in cele mai multe co-munitati si s'a concrediu administrarea loru sub veghiarea concernintilor inspectorii districtuali sco-lari confesionali.

Nu potu se -mi arogu nici mie, nici oficiulatul meritulu, ci in genere tutora celor chiamati spre acēst'a compete recunoscientia, ca in districtulu nostru, afara de 71 de scăole elementare popu-larie, se afla 12 scăole capitali romane confesionali, mai fiacare cu cate 3 inventatori calificati, ce la unu poporu in genere scapatatu se pōte consideră dreptu stare infloritoră in respectulu culturii nationali, si nu credu, ca óre cine ar' ave curagiul se impute, anume mie, apathia facia cu ini-tiatiunea culturii si educatiunei poporului nostru in ori-ce locu amu functionat. (Va urmā.)

De langa Mediasiu 29 Dec. 1871.

La adres'a onor. eforii archidiecesane in Sibiu.

Tel. Rom. Nr. 99 a adusu circulariulu Prea Santului archiepiscopu si metropolitu Andreiu dto. 6 Dec. a. c. Nr. pres. 338, in care intr'altale se dice: ca numitulu archierien, destinandu in dia'ta sa ajutorele putintiose din venitele tipografiei archidiecesane pre sé'ma vedovelor pretese serace, a hotaritul a imparti la acestea, din venitele mai susu atinse, sum'a de 5—600 fl.

Marturisimul din capulu locului, ca in contra-impartirei de ajutoriu la veduvele pretese serace nu avemu alta exceptiune, decatu, ca amu fi do-ritu, ca Prea Santi'a Sa parintele m. Andreiu, se fia in placuta positiune de a poté imparti nu 5—600 fl., ci 50—60.000 fl. si nici se fia necesitatu a restringe acestu ajutoriu numai la veduvele pretese serace, ci alu poté estinde si asupra pretilor ase-menea de seraci;

considerandu in se, ca după cunoscintia ce avem, — tipografia, despre care e vorba, este, — precum arata insasi si firm'a ei, si precum constata mai departe si acea impregiurare necontesta-vera, ca venitele aceleia, ocuru in tōte bugetele si-nodelor arch. — nedisputavera proprietate a archidiecesei;

considerandu, ca in intielesulu legilor exi-stinte numai proprietarilor legitimi si nu si adm-inistratorilor temporari, li sta in dreptu a dispune pentru casulu mōrtoi despre venitele din un'a său alta proprietate, prin urmare, ca preatins'a disposi-tiune dia'ta Prea Sanctie Sale, că un'a ce sta in contradicere cu legile positive, pe langa aceea, ca involve in sine unu principiu, unu casu de preced-entia fōrte periculosu pentru intrég'a beserica, pōte si inca fōrte usioru se causéza incurcaturi ne-previdute in privint'a ecsecutarei diatei insesi, ca de siguru nu poté diacea in intentiunea testatorei, si nici in interesulu besericei;

considerandu in fine, ca după conceptulu ce avem despre administrarea aferenti archidiecesana, nici consistoriulu si cu atatu mai pucinu presiedin-te lui, — că organu ecsecutivu alu sinodului arch. — pōte fi indreptatit a face spese nepreli-minate si neprevideute in bugetulu staveritul de si-nodulu arch. si ca in bugetulu an. 1871—2 nu se afla nici unu ajutoriu preliminatu pentru veduvile pretese serace.

Din acestea si alte considerante, ne luam volie a roga pre on. eforia archidiecesana, se binevoiesca a ne respunde la urmatōriile premodeste intrebari:

I. Cum vine a se intielege dispositiunea te-stamentaria a parintelui archiepiscopu si metro-politu, despre venitele tipografiei, care e proprie-tatea archidiecesei?

II. Pre temeju carui conclusu sinodulu se baséza impartirea ajutoriului de 5—600 fl. din ve-nitele mai susu citatei tipografie intre veduvile pretese serace? —

Unu ortodoxu.

Subscris'a representantia, din socotelele besericei de pre anulu trecutu 1871, deja ecsaminatate,

avendu placut'a ocasiune a se convinge, cumca unii din credintosii acestei beserice, si pre anulu trecutu au venit in ajutoriulu acoperirei feluritelor lipse ale aceleia, prin contribuiri benevole, care lipse cu atat'a suntu mai semtite si mai numerosé, cu catu, ca acésta beserica e lipsita mai cu totulu de isvoré de venite, se simte detoria, pre langa expresiunea recunosceniei meritate, a publicá numele p. t. dloru contribuitori resp. si anume:

1. Dela d. cons. gub. pens. Pav. Dunca 2 fl.
2. Dela d. colonelu pens. bar. D. Ursu 2 fl. 3.
- Dela d. secret. finant. I. Tulbasiu 2. 4. Dela d. par. si protop. I. V. Rusu 5 fl. 5. Dela d. secr. metrop. Dr. Victoru Mihali 4 fl. 3 cr. 6. Dela d. cancelistu magistr. Ioane Cretiu 3 fl. 50 cr. 7. Dela d. Ioane Rotariu bardasius 3 fl. 8. Dela d. Basiliu Cheresi cismariu 2 fl. 9. Dela d. Stefanu Suciu curatoriu si proprietariu 2 fl. 10. Dela d. Georgie Popa proprietariu 2 fl. 11. Dela d. Elia Florea propriet. 2 fl. 12. Dela d. c. r. capitanu pens. Ioane Bradu 1 fl. 13. Dela d. cons. fin. P. Manu 1 fl. 14. Dela d. capitanu pens. I. Margineanu 1 fl. 15. Dela d. Simeonu Simoneti cismariu 1 fl. 16. Dela d. Ilie Popei Danu propriet. 1 fl. 17. Dela d. veduv'a An'a Muresianu 1 fl. 18. Dela d. Georgiu Lupu (Wolf) 1 fl. 19. Dela d. Ioane Munteanu 1 fl. 20. Dela d. Aritonu Petruția 1 fl. 21. Dela d. Lazaru Boboteanu 1 fl. 22. Dela d. veduv'a Mari'a lui Lazaru Hedu 1 fl. 23. Dela d. Ioane Bucea propriet. 1 fl. 24. Dela d. Nicolae Beu ospetariu 1 fl. 25. Dela d. Ioane Cioc'a propriet. 1 fl. 26. Dela d. Georgiu Vinc'a curatoriu 1 fl. 27. Dela d. Andreiu Brasioveanu profesionistu 1 fl. 28. Dela d. Georgie Tincu 1 fl.

Sibiu in 7 Ianuariu n. 1872.

Dela reprezentanti'a besericei
g. r. cat.

Rupe (Cohalmu) Decembrie 1871.

(Mai multe.) De si ati luat notitia inca in Septembre despre construirea noului podu preste Oltu dela Héviz la Cohalmu, totusi acuma, pre candu drumul intregu e deja construitu, credu ca satisfacu impresiunei de bucuria nascuta in poportiunea interesata de acestu momentu, candu voiescu a ve referă mai pre largu in acestu obiectu!

Inca in 16 Sept. s'a templatu deschiderea acestui podu, si in adeveru bucuria generale a produsu deschiderea lui, d'er' mai cu séma brasiovenii, segisiorenii si cohalmenii suntu — potu dice — exaltati de bucuria, ér' din acestia mai tare celi din fine, de óre-ce Rupea (Cohalmu) are comunicatiunea cea mai mare preste acestu podu nu numai cu Brasiovulu, d'er' si cu Fagarasiulu si Sibiu; si precum s'a fostu superatu sasimea din acestea trei orasie: Brasiovu, Segisior'a si Rupe, pre candu ministr. ung. de comunicatiune a fostu cassatu drumul dintre Brasiovu-Rupe-Segisior'a, — astfelui s'a bucurat acuma, dupa ce acelu ministeriu -si a revocatu sententi'a de cassare si a pusu ér' in grig'a statului si acestu drumu, construindu totu pre spesele sale acestu podu simplu, d'er' pe atata de maiestrosu! Inse ce nu pote face sasulu, candu se intrepune? . . .

Alt-cum bucuria ne e generale aducundune a minte de greutatile ce le intempinu calatorii numai prin codru — prin care abia potea strabate in 4—5 óre pre una cale dusa totu pre calea numita „valea Bogatei“ si pre carea, mi aducu aminte, ca trebuea s'o tréca de 27 ori calatorii cu destule pericile si greutati; — ci mai multu aici la Oltu, unde pana acuma erá numai una luntre vamale, ér' acuma prin redicarea podului acestuia, si prin construirea calei celei adeveratu romantice prin codru pre „valea Bogatei“, — si careia numai in Itali'a regenerata poti ai astă parechia, — pote omulu in timpu de 7—8 óre cu ilusiorata a merge din Rupe pana in Brasiovu, et vice-versa. Amu disu in adinsu „romantica“, pentru ca locul acestu placutu — Codru —, prin care e trasa, a trage de multe ori publicu numerosu preste véra din Brasiovu si Rupe la petreceri. Onóre si ingineriului Gártner, d'er' onóre fratilor nostri italiani, cari ne construiescu cu atat'a maiestria si diligența drumurile, la cari suntu chiamati! Publicul in se a bucurat si mai multu construinduse totu pre spesele statului unu alu 2-le podu totu pre acestu drumu preste valile impreunate Cohalmu-Homorodu, in departare de una diumetate óra de celu de preste Oltu, si de aceeasi marime si coperite ambele cu sindila. Construerea amendoror'a consta la 40 mii fl. v. a., din cari la 26—28 mii cadu pre celu redicatu preste Oltu, ér' restulu de 12—14

mii pre cestu alaltu. Maiestrirea loru face onore ingineriului Burghart, carele in semnu de stima pentru acestea a si primitu unu pocalu de argintu cu cupa de aur in valóre de preste 70 fl., precum si diplom'a de membru séu cetatianu alu opidului Rupe, cursulu diligentiei pre acestu drumu dela Brasiovu, Rupe, Segisior'a va incepe numai candu la Segisior'a va fi gata drumulu feratu. — La deschiderea podului de preste Oltu uitasemu a ve spune, ca publiculu asia erá de numerosu, incat se calcau unii pre altii preste podu de si are lungimea la 50 orgie si la 3 latimea. La acesta lii a adusu inse si aceea impregiurare, ca-ci aici la deschiderea podului si la banchetulu datu in Rupe au partecipatu cu presenti'a si notabilitatile sasesci, comesulu si superintendentele din Sibiu.

Apropos! Episcopulu saselor a petrecutu numai in scaunulu si protopiatulu Rupei la una luna de dile in visitatiune canonica, mustrandu, certandu si dojanindu in drépt'a si in stang'a, pre unde a-jungea si anume, a dojenitu poporulu, ca nu dau lefa destulu de mare invetiatorilor, la certatu, ca nu ingrigescu de prenti, cu ce suntu datori precum lemne de focu si altele pentru comoditatea preutilor; ér' pre acestia lii a instruitu, cari nu au producte literarie pre terenulu besericescu si adica mai alesu predice facute de eli, ci nu mai asia ne pregatiti predica poporului in beserica; ér' pre celi diligenti lii a destinsu luandu dela unulu predicele facute, pentru a le pune sub tipariu etc.

O Dómne! ce se dicemu in acesta directiune de noi?

Poporulu sasescu platesce dela 2—300 fl. v. a. in susu pana la 600 pre invetiatori si totusi lu mustra episcopulu că óre undeva platescu mai pu-cinu de 300 fl. pre invetiatoriu!

Apoi preutii sasesci au cate 12 org. de lemne de focu si mai multu, ma cate vreau eli, si pre langa salariulu de 1—2—3000 fl. v. a. ce lu capeta din desdaunarea decimelor privilegiate — mai au fenatia si destule pamanturi din terenulu comunale, — si totusi superintendentele le predica a le fi cu tóte intru ajutoriu! La acestea tóte ne amu-pusu a luá computu de noi cugetandu, că óre candu vomu ajunge noi bataru si numai la atata, că pre poporulu nostru se lu mustre in persóna metropolitii si episcopii nostri, că se plătesca pre invetiatori bataru dela 100 fl. in susu pana la 300 fl.? va se dica, candu voru ajunge invetiatorii nostri se aiba atatu de multu, precum celi sasesci de pucinu in generale? Si óre candu voru a se bucurá preutii nostri romani de acele prerogative ori drepturi, ce dau sasii din terenulu nostru comunuu parochiloru sasesci?

Noue, preutiloru romani abia ne dau sasii cova din gratia — precum dicu eli — d'er' nu dupa dreptu; si déca incepem proucese cu eli séu ca se tauguesce unde-va pre la mai marii loru, séu ca atata -ti lu sucescu pana te disgusti de eli! Mai multe despre acestea alta-data; acuma se dicemnumai: dà domne si episcopiloru nostri: bani, calesa si 4 armasari — ca sanetate au — că se ne pótă si pre noi, déca nu la 3, bataru la 6—10 ani visitá si mostrá pre celi de mostratu si laudá pre celi de laudatu! . . .

Alt'a. La drumulu feratu se lucra cu poteri pre aici, se suna, ca pana la 15 Febr. pana la Segisior'a se amble trenulu! Ne miramu, ca la cancelari'a nostra dela aici nu mai totu nemti se afla, precum si la ori-ce postu ce se tieu de drumulu feratu, ca-ci inginerii nemti nu primescu altii nici chiaru romani — pote in casu de necesitate, ce nu pote se fia; guvernulu maghiaru, că si celu romanu din Romani'a au datu construirea lui pre man'a nemtiloru, si candu voiescu se se scapa de eli nu se potu, d'er' trebue se scimu, ca acestia au se astérna calea lui Bismarck cu finici, déca atatu un-gurii catu mai vertosu fratii din Romani'a nu voru fi mai precauti! . . .

Seraci'a la noi cresce, cucuruzulu că si graulu 8 fl. v. a. galet'a, ér' graulu de frunte 10 fl.; lips'a de bani e mare, cate 10 seraci te cauta pre di si te dore, candu esti silitu se li scoti de multe ori cu man'a gola din causa, ca nici . . . !

La revedere pre terenulu instructiunei adul-tiloru. —

Pp.

Una propunere

in favórea culturei femelieloru romane.

(Capetu.)

Amu disu prelectiuni de Duminece si serbatori, pentruca in Duminece si serbatori: femeliele ne-finidu ocupate cu alte lucruri, ar' poté de una parte, cele mai culte si mai invetiate as-

criica vre 2—3 óre spre a aduna pre femeliele lipsite de lumin'a scientiei si a culturei in giurulu loru si a le impartasi in cunosceniele necesarie, — a le nobilita anim'a cu principiele adeveratei morale si a le desvolta spiritulu cu simtiemintele iubirei a totu ce e santu si nationalu. — Ér' de alta parte femeliele neinvetiate ar' sacrificia cu mare placere una mica parte a timpului liberu pentru a se impartasi in lumin'a nepretiuveru salutară si fructificatória a scientiei, care singura forméza si nutresce in anim'a omului simtieminte nobile si virtuose, simtieminte nationale si religiose.

Ér' in privinti'a realisarei acestei propunerii, in privinti'a deschiderei si sustienerei acestor felii de prelectiuni opiniiunile mele suntu urmatóriile:

I. Reuniunea femelielor romane din Brasiovu, credintiosa misiunei sale, precum s'a pusu totudeun'a in capulu tuturor intreprinderilor tiene-torie la deșteptarea si luminarea, cultur'a si civilisatiunea femeliei romane, asia si intru acésta se liș ea insasi cărm'a, se se puna ea insasi in fruntea acestei intreprinderi, a careia resultate nu voru poté fi decatu prea folositórie si salutari pentru natiunea intréga.

II. In locurile, unde se afla scóle romane de fetitie, profesoritie (institutóre) insele se deschida aceste prelectiuni, — prin care faptu de una parte ar' aduce unu sacrificiu bineprimitu pre altariulu natiunei, ér' de alta parte -si ar' promerita recu-noscientia si multiamita respectivelor invetiacale (elevi) si totu odata ar' indulci pre mume, că se-si concréda cu placere si bucuria deosebita fizice sale crescerei loru. Altmintrea Reuniunea femelielor romane ar' poté cu totu dreptulu obliga la acésta pre tóte profesoritie delu scólele deschise de dens'a.

Ér' in locurile, unde nu se afla astfeliu de scóle, — aceste prelectiuni le voru deschide femeliele mai culte din respectivele locuri; si multiamita progresului, ce amu facutu in cesta döue decenii ultime, nu suntu decatu de totu pucine co-mune romane, in cari se nu se affe celu pucinu una femelia romana invetata.

III. Femeliele neinvetiate trebuie instigate in totu modulu de a cerceta fara exceptiune si cu cea mai mare diliginta acestea prelectiuni, — din cari ar' trage folose nepretiuveru de mari nu numai ele insile, ci si generatiunea urmatória si natiunea romana intréga.

IV. Femeliele culte si tóte acele, cari tienu la casele sale servitórie, se le indemne, ma se le silésca chiaru — pre langa amenintarea de ale le-pada dela casa — a frecuenta si ele asemenei prelectiuni amesurate trebuintelor loru, — cu atatu mai vertosu, ca-ci prin acestea, — pre langa alte folose ce ar' aduce ele, — s'ar sterpi unele vitia, cari strica multu societatea ómenescă si corumpu pre micutii familielor, in cari se afla; cari vitia pre langa libertatea si imprudentia ce au femeliele neculte si in deosebi servitórie de a petrece in societatea unoru teneri betivi si fara judecata, dati voluntatilor si necumpetului — pre cari pen-tru aceea betranii nostri cu totu dreptulu ii numescu strengari — se inmultiescu din dí in dí spre pericolul generatiunei presente si ruinarea ge-neratiunei urmatórie.

V. Se se faca colecte printre inteligenti'a romana de ambe secsele pentru cumperarea de carti, papiru si alte necesarie la aceste prelectiuni de Duminece si serbatori, — că astfeliu se se faca posibile cercetarea loru chiaru si celoru mai misere femeli; ma totu din aceste colecte, se se provéda femeliele de totu serace, cari au una portare buna si aréta volia de a invetia, cu unele vestimente, si preste totu la examene se se premieze cele ce voru fi facundu progrese mai mari si voru fi dovedit portare morale exemplaria*).

VI. In aceste prelectiuni voru fi a se pro-pune inainte de tóte si cu deosebire cetitulu si scri-sulu dupa metod'a cea mai noua, — a se predá cu-nosciente religiose, morale, istorice si matematice fara a se neglege cunosceniele din terenulu econo-miei de casa etc. **)

*) Eu din parte-mi me obligu inainte a contribui dupa seraci'a mea in totu anulu la una ast-feliu de colecta celu pucinu 1 fl. v. a. si a indemna si pre amicii si cunoscutii mei a contribui dupa poteri spre acestu scopu.

**) Cu privire la acésta eu amu gatatu unu „Indreptariu pentru invetierea femelielor adul-te“, in cari se aréta metódele cele mai practicabile pen-tru predarea cunoscenieelor necesarie femelielor romane in acestu feliu de prelectiuni si la tim-pulu seu, déca se va observa necesitatea lui, lu voi si da la publicitate.

VII. „Reuniunea femeilor romane“ va face bine, deoarece acestu scopu se va si pune de a dreptulu in corespondentia cu tota filialele sale si — pre unde suntu scole de fetite redicate de ea insasi — va dispune profesorilor sustinute de densa, ca se deschida acestu felu de prelectiuni fara cea mai mica intarziare, er in locurile, unde nu suntu astfelii de scole — va trame mandatari*) (Reuniunea in cerculu seu si filialele in cerculu lor), ca se indemne pre femeile romane culte la deschiderea astorufelui de prelectiuni.

Eta in pucine: opinioane cu privire la acestu obiectu, care de si se pare atatu de greu de realizatu, se va realisa totusi usioru, deoarece ne vomu sciimplini fiasce-care misiunea, ce avem, deoarece nu vomu fi atatu de tardii si avari in aducerea sacrificaloru, cari tientesc la luminarea si inaltarea natiunei romane.

Si fiinduca nu me tiene de tagma acelora, caror le place a gramadi vorbe preste vorbe, ci de a celora, cari profesaza proverbiul romanu, „vorba multa seracia“ recomandandu-mi atentiunei binevoitorie a „Reuniunii femeilor romane“ cu tota filialele ei si a tuturor omilor de bine fara osebire de secesu sau stare acesta propunere modesta, der purcasa din simtiu curatul nationalu, impreuna cu opinioane ce amu cu privire la realizarea ei, finescu aceste sire cu cuvantele renumitului oratoriu si dramat. anglosu Sheridan: „Femeile guvernaze, se ne silim dera a le face de seversitu; ca-ci cu catu ele voru fi mai luminate, cu atata vomu fi si noi mai luminate! Dela cultivarea spiritului femeilor depinde inteleptiunea barbatilor, pentru ca natura cu man'a femeiei scrie in anima barbatului.“ —

Gherla 14/26 Decembre 1871.

Nicolae F. C. Negruțiu m/p., teologu.

UNGARI'A. In 9 Ian. se reincepura sied. dietali, si se continua desbaterea speciale asupra bugetului de cultu si instructiune, din care s'a primitu: administratiunea centrale cu 254.484 fl.; pentru inspectorii scolari 232.740 fl.

Totu ce trage atentiunea politica inuse suntu mustarile diurnalelor deakiste, ca negoțiele cele mai momentose se decidu totu in Vien'a, pana si in caus'a croata acolo s'a plamaditu aluatului invioiei. —

In Croati'a in 15 Ian. s'a deschis dietariei, dupa unu telegramu, acesta ar fi unu presemn favorabile pentru invioiala. Totulu inse e impededat de contrabalancearea partitei croate unionistice, care o sciura forma maghiaronii, numai spre a poti subti pretensiunile nationalilor; — numai acestu reu de n'ar fi imparechiatu si pe natiunea croata, ar fi reesitu mai favorabilu, decum voru esu, cu tota, ca partit'a nationale are acum majoritate in dieta, unde se va luta inainte si caus'a nouei invioiei. —

AUSTRO-UNGARI'A. In senatulu imperiale se desbate adres'a la cuventulu de tronu, care e numai una parafrase a mesagiului, si care salta de bucuria, ca centralismulu a devenit er firul celu rosu in mesagiu. — „Idea de statu austriacu — si afia spesiunea in unirea paciuita a poporeloru“, pasagiul din finea adresei, e oraculosu si pre generalu luat, si numai atata nu presupune, ca se va respecta si vointia si pretensiunile poporeloru. Auersperg capeta cu acesta adresa unu votu mare de incredere si curagi de a-si executa program'a centralisatorie a unitatei statului austriacu. —

Cronica esterna.

In Romani'a in 24 Dec. 1871 s'a sanctionatu si in „Monitoriu“ Nr. 287 s'a si promulgatu legea regulamentarei legei din 17 Iuliu 1871, privitoria la resolvirea cestiunii calilor ferate (Blechröder).

*) Scolele subventionate de Reuniune suntu confesionali, supuse directiunilor respective, care singure ar trebui se de acese mandate! — R.

Totudeodata s'a sanctionatu functionarea in tota tiéra a „Societatei finanziarie a Romaniei“ instituita in Bucuresci, care mai nainte functionau sub titlu societati anonime, ale carei statute aprobatu ei dau dreptu a face agentii, filiale preste totu, si care are unu capitalu de 2,000.000 franci. Meneles Germany, I. I. Manoach (Hilel), Halfon, I. Mehendianu, I. I. Negroponte, Jacques Pumay, S. Rodoconachi si Jacques Elias, casse in Bucuresci, facu in numele loru si a celor 4 fundatori stabiliti in strainatate si a actionariloru, si suntu fundatorii. Durata e pe 30 ani.

Spiritul de asociatiune intre romani Romania va inalta si prosperitatea nationale, dupa cum o voru suge si esplorata societatile, candu ele voru fi compuse de straini. —

Legea pentru inintiarea orasului si portului Corabia, judeciulu Romanati, s'a sanctionatu. Veneti romilor din Romanati se nu ve iea pedimente toti veneticii; ca ve veti destepeta in pung'a strainilor din nouu oras. Diurnalele se-si faca detori'a romana. —

In FRANCIA republic'a a reportatu una victoria vederata facia cu uneltilor restauratrice de monarchia, ca intre 17 alegeri intregitorie la camera 8 insi au esit republicani moderati si 4 radicali si numai 4 conservatisti monarchisti si 1 bonapartistu. — In 13 s'a intreschimbato ratificatiile conventiunei din Francofurtu cu Prusia si cont. Arnim se reprezentă ca reprezentante alu Germaniei in Francia; er Gontau Beron se tramise ca repres. alu Franciei la Berlinu.

La an. nou Thiers merse elu antaiu la presed. corpului legislativu cu suit'a sa de i gratul, si numai dupa acesta i se facu si lui onorea gratularii de anul nou, usu republicanu. — Junimea liceale si juridica capeta pusi noue pentru exercitie, atunci, candu se desfacu gard'a nationale.

Ducele de Persigny a repausatu in Nizza, si bonapartistii perdura unu clientu poternicu in elu. —

Varietati.

— **Balul** in favorulu inintiandei academie romane de drepturi si a societati de lectura „Petru Maior“ se arangiaza pe 10 Februarie 1872 de catra brav'a junime romana din Budapest'a. Bilete de famil. 5 fl., de persona 2 fl., inceputu 9 ore sera la „Grand Hôtel“. Contribuiri se potu adresa la cassariulu comitetului d. Atanasiu Barianu juristu (Alte Postgasse Nr. 1). —

Balluri curatul pentru academ'a de drepturi, credu, ca se voru arangea petutindeni, si in Brasovu, in locu de orce alte baluri. Asia si alte produceri. —

— **Balul Reuniunii F. R.** Sambata in 15/27 Ianuarie a. c. se va tine balul Reuniunii femeilor romane pentru ajutorarea orfanilor romane, la care prin acesta se face invitare cuvenita.

Bilete de intrare à 1 fl. 50 cr. v. a. se afla

la domnii M. et L. László, H. Zeidner si Gabriele Tutsek.

Bilete numerisate pentru galeria à 2 fl. 50 cr. v. a. se voru afla la domnii D. Demeter et Neffe. Comitetul.

— Societatea acad. „Romania Jună“ din Vien'a tiene in 31 Dec. 1871 serbarea ajunului anului nou 1872. —

— „Dreptul“, fõia noua, de jurisprudentia, legislatiune, doctrina si economia politica apare in Bucuresci de uori pe septembra sub influente unei societati juridice. —

— In Bucuresci crisea comerciala fu marita prin altu falimentu dupa bacanii Fileanu si Ionescu: Vasiliu Demetru a facutu falimentu de 15 mii galbini. —

Po temeiuclusului adunarei generale dela Fagarasiu,

„Transilvania“,

fõia asociatiunei transilvanie pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu, care ese in Brasovu sub redactiunea secretariului G. Baritiu a intratu in anul alu cincilea alu activitathei sale. Sumarul celu bogatu alu materiilor publicate in acea fõia periodica pe anul trecutu, vorbesce mai bine in favorei ei, decatul ori-care alte recomandatiuni, era mai vertosu partea istorica este aceea, care a trasu si pana aici nu numai atentione barbatilor nostri de scientia, ci si a multor eruditii de alte nationalitati. In istoria nostra, a patriei si a natiunei, domnesce inca mare intunericu. Noi inca nu avem istoria, decatul numai fragmente de istoria. Insii ungurii recunoscu acesta despre sinesi. Fara istoria nu -ti cunosci trecutul; necunoscundu bine trecutul, n'ai nici unu compusu pentru viitorul. Fara istoria, activitatea pe terenul politic este orba si orbecatoria. Fara istoria -ti lipseste si basea pentru desvoltarea nationale.

In an. 1862 adunarea generale din Brasovu preveduse si una sectiune istorica, care inse, Ddieu scie din ce cause, nici odata nu s'a realizatu. Dera incai s'a datu unu inceputu cu publicarea documentelor istorice si cu alti articlii istorici. Documentele se continua mereu, ca-ci aceleia suntu atatu de numerose, in catu audim, ca nici in trei patru ani nu s'ar potea publica totu; intre aceleia suntu multe, care acum antai'a data vedu lumin'a. Din episodele istorice memorabili inse pana acum forte reu cunoscute s'a inceputu publicarea istoriei revolutiunei horaiane, care va urma in mai multi ani.

„Transilvania“, care ese in 36—40 colo pe anu, costa pentru membrii 2 fl., pentru nemembrii 3 fl. v. a., in afara 1 galbinu, in care se intielege si porto postale. Abonamentele se facu prin posta la Comitetul asociatiunei transilvanie in Sibiu, pe cate unu anu intregu.

Din cursurile vechi se vende cate 1 exemplar legatu usioru cu 3 fl. v. a. —

Cursurile

la bursa in 16 Ian. 1871 stă asia:

Galbini imperatesci	--	--	5 fl. 49	cr. v. a.
Napoleoni	--	--	9 "	14 1/2 "
Augsburg	--	--	114 "	"
Londonu	--	--	115 "	20 "
Imprumutul nationalu	--	--	63 "	70 "
Obligatiile metalice vechi de 5%	72	"	95 "	"
Obligatiile rurale ungare	80	"	25 "	"

PRAFURILE
purgative gazose
della Elöpatak

cuprindu in sine partile constitutive solvetorice ale apei minerale renomite dela Valele (Elöpatak) si au in sine tota puterea vindicatoria a aceleia intru unu gradu inaltu.
Efectu deosebitu arata prafurile acesta la catarhe, slabitiune si spasmusu de stomachu, la slabitiune de mistuire, lipsa de apetit, in pyrosi (formare preste mensura de acide), la hyperami si inflaturi ale ficatului si splinei, la secretiune si escrutiune bolnavitoasa de fere, la inchiegare si concretiune de fere, si la galbina ostinata, cauzate din aceste; nu mai pucinu la mucositatea fiacarui organu alu trupului: la astma (greutatea de resuparare) si batatur'a animesi, la atonia (slabitiune) si inflaturi a inmatierilor, la hydropica si la pletora abdominala; cu deosebire la trengi, la catarhe de rinichi, besica si tiav'a adului, la formare de nesipu si de petra in aceste organe, la catarhe chronice si inflaturi de matrice (matra), la fluxiuni seu pola alba, inclinatiune la motorrhagia, anetiala, congestiune catra capu si peptu, la sughiutu ostinatu, la hypocondria si hysteria.

Pretiul unei cutie cu 12 doze impreuna cu avisulu despre modulu intrebuintarei este 1 fl. v. a.

Se gasesce in tota pharmacie mai renomite, in fiacare comerciu de ape minerale si de specierii mai insemnate. —

Depoul principalu si biroul de spedite se afla in Brasovu in apotec'a „la corona“ a lui Gregoriu Szava.